

zenie geograficzne tego kierunku, uwzględniając jednocześnie wypracowaną w Uniwersytecie Łódzkim indywidualność programową. Adaptując na potrzeby kształcenia określone przez Ministerstwo Edukacji standardy nauczania, program studiów powinien obejmować realizowane na specjalności geografia turystyki i hotelarstwa bloki tematyczne przy obligatoryjnym zachowaniu tego, co jest osiągnięciem programowym Katedry. Dotyczy to zwłaszcza:

a) bloku „geografia”, który powinien być uznany jako zestaw przedmiotów dających studentowi zarówno wiedzę ogólną z zakresu przyrody, gospodarki i społeczeństwa, jak i przekazujący dotychczasowy dorobek naukowy geografii turystyki jako subdyscypliny geograficznej;

b) blok „hotelarstwo”, który jest oryginalnym wkładem łódzkich geografów do kształcenia akademickiego;

c) blok przedmiotów z zakresu metod i technik pracy naukowej; uwzględnienie odpowiednich przedmiotów w tym bloku daje szansę i możliwość przygotowania przez studentów pracy naukowej (magnisterskiej) i, co za tym idzie, zdobycia umiejętności naukowych analiz zjawisk i procesów niezbędnych również w aktywnym życiu zawodowym;

d) blok ćwiczeń terenowych, z rozbiorem na trzy grupy: ćwiczeń terenowych przedmiotowych dających studentowi wiedzę w zakresie prowadzenia badań i obserwacji naukowych w terenie, ćwiczeń regionalnych o charakterze poznawczym oraz ćwiczeń zawodowych z szeroką ofertą miejsc ich odbywania.

Konstruując program studiów należy pamiętać, że współczesna turystyka, obok specjalistów umiających biegle posługiwać się językami obcymi i komputerem oraz wykazywać znajomość organizacji i zarządzania, wymagać będzie od nich coraz większej wiedzy ogólnej pozwalającej indywidualizować ofertę i obsługę. Specjaliści pracujący w turystyce muszą być ludźmi inteligentnymi, a nie zaprogramowanymi robotami. Ta idea powinna przyswajać również w przyszłości w kształceniu kadr dla turystyki w Uniwersytecie Łódzkim.

geographical roots of the course and in the unique study programme worked out at the University of Łódź. Adapting the teaching standards established by the Polish Ministry of Education, the programme should include relevant thematic modules and preserve the achievements of the department:

a) a 'geography' module, a set of subjects which provide students with a general knowledge of the environment, the economy and society and teach them tourism geography as a geographical sub-discipline;

b) a 'hotel management' module, an original academic contribution of Łódź geographers;

c) a module on research methods and techniques to enable students to prepare their MA theses and, consequently, acquire the skills of analysing phenomena and processes which is also indispensable in active professional work;

d) a fieldwork module divided into three parts: the subject of fieldwork itself – which teaches students how to undertake research and make objective observations; regional fieldwork for gathering information; and professional fieldwork at a wide variety of placements.

While constructing the syllabus it must be remembered that apart from specialists able to speak foreign languages fluently and use a computer, and who have knowledge of organization and management, contemporary tourism requires them to gain a wide general knowledge which will allow them to specialise their offer and service. Tourism specialists must be intelligent people and not programmed robots, and this should remain the motto of tourism education at the University of Łódź.

BIBLIOGRAFIA – BIBLIOGRAPHY

Acta Universitatis Lodziensis. Turystyka, 7, 1990, 118 s.

ALEJZIAK W., 2005, Aktualny stan oraz perspektywy rozwoju badań naukowych nad turystyką, [w:] R. Winiarski, W. Alejziak, *Turystyka w badaniach naukowych*, Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, Kraków-Rzeszów, s. 275-298.

BACHVAROV M., 2003, Region turystyczny. Nowa treść w starej formie?, *Turystyka* 13/1, s. 5-19.

BACHVAROV M., DZIEGIEC E., 2005, Relacje pomiędzy pojęciami „rekreacja” i „turystyka”, *Turystyka* 15/1-2, s. 79-93.

BEZKOWSKA G., 2003, Możliwości wykorzystania elementów strukturalnych krajobrazu w użytkowaniu tury-

- stycznym, [w:] M. Pietrzak (red.), *Krajobraz. Turystyka. Ekologia, Problemy Ekologii Krajobrazu*, vol. XI, Leszno, s. 259–270.
- BŁAŻEJCZYK K., 2004, Bioklimatyczne uwarunkowania rekreacji i turystyki w Polsce, *Prace Geograficzne* 192, IGIPZ PAN, Warszawa, 291 s.
- BEZKOWSKA G., 2005, Walory turystyczne sieradzkiego odcinka doliny Warty i ich wykorzystanie, [w:] E. Nowak (red.), *Regionalne oraz lokalne czynniki i bariery rozwoju turystyki, Prace Wszechnicy Świętokrzyskiej* 74, Kielce, s. 145–166.
- CHROSTOWSKA D., WILUŚ R., 1992, Turystyka w Załącznikskim Parku Krajobrazowym, *Turyzm* 2/2, s. 59–76.
- ČUKA P., 1998, Funkcja turystyczna Starohorských Vrchov w Słowacji, maszynopis pracy doktorskiej w Katedrze Geografii Miast i Turyzmu UŁ.
- DUBANIEWICZ H., NUREK T., ZAWADZKA A., 1988–1989, *Bio-meteorologia turystyczna. Wybrane zagadnienia z biometeorologii człowieka*, cz. I (1988), 178 s., cz. II (1989), 160 s., Akademia Wychowania Fizycznego w Gdańsku, Gdańsk.
- DYLIK J., 1939, *Łódź i okolice. Przewodnik geograficzny*, Łódź, 245 s.
- DZIEGIEĆ E., 1988, Przemiany wsi Chałupy i Kuźnica pod wpływem turystyki, *Acta Universitatis Lodzensis. Turyzm* 4, s. 69–95.
- DZIEGIEĆ E., LISZEWSKI S., 1985, Wyjazdy wakacyjno-urlopowe mieszkańców Łodzi, *Acta Universitatis Lodzensis. Turyzm* 1, s. 5–26.
- DZIEGIEĆ E., 1995a, Podyplomowe Studium Turystyki przy Instytucie Geografii Ekonomicznej i Organizacji Przestrzeni UŁ, *Acta Universitatis Lodzensis. Folia Geographica* 20, s. 78–81.
- DZIEGIEĆ E., 1995b, Urbanizacja turystyczna terenów wiejskich w Polsce, *Turyzm* 5/1, s. 5–56.
- DZIEGIEĆ E., LISZEWSKI S., 2002, Rozwój badań geografii turystyki w Polsce w XX wieku, *Turyzm* 12/2, s. 33–49.
- GRZELAK K., 2002, Baza turystyczna łódzkich zakładów przemysłu lekkiego w świetle zmian ustrojowych, maszynopis pracy doktorskiej w Katedrze Geografii Miast i Turyzmu UŁ, Łódź.
- GRZELKA D., 1996, Lokalizacja biur podróży na terenie Łodzi, *Turyzm* 6/1, s. 5–29.
- JACKOWSKI A., 1992, Studium Turyzmu Uniwersytetu Jagiellońskiego (1936–1939). Zarys działalności dydaktycznej i naukowej, *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego MXLI, Prace Geograficzne* 89, s. 39–59.
- JAŻDŻEWSKA I., 2003, *Statystyka dla geografów*, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 215 s.
- KACZMAREK J., STASIAK A., WŁODARCZYK B., 2002, *Produkt turystyczny albo jak organizować poznawanie świata. Podręcznik*, 261 s., *Przewodnik do ćwiczeń* 163 s., Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- KACZMAREK J., STASIAK A., WŁODARCZYK B., 2005, *Produkt turystyczny. Pomysł. Organizacja. Zarządzanie*, PWE, Warszawa, 389 s.
- KACZMAREK S., LISZEWSKI S., 1989, Funkcja turystyczna Kartuz, *Acta Universitatis Lodzensis. Turyzm* 5, s. 67–93.
- KACZMAREK S., 1993, Sprawozdanie z 3. seminarium „Łódź-Aix” nt. „Aktualne problemy turystyki w Polsce i we Francji oraz ich konsekwencje w organizacji przestrzeni, *Turyzm* 3/2, s. 81–84.
- KAROLCZAK M., 2002, Zróżnicowanie przestrzeni turystyczno-wypoczynkowej Roztocza, maszynopis pracy doktorskiej w Katedrze Geografii Miast i Turyzmu UŁ, Łódź.
- KOSTRZEWA J., 1991, Funkcja turystyczna zamku w Malborku w świetle ruchu turystycznego, *Turyzm* 1/1, s. 73–98.
- KOWALCZYK A., 2001, *Geografia hotelarstwa*, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 429 s.
- KOWALCZYK-ANIOL J., 2006, Rozwój przestrzeni urlopowo-wakacyjnej łódzkich rodzin na przykładzie studentów Uniwersytetu Łódzkiego i ich rodzin, maszynopis pracy doktorskiej w Katedrze Geografii Miast i Turyzmu UŁ, Łódź.
- KOZUCHOWSKI K., 2005, *Walory przyrodnicze w turystyce i rekreacji. Podręcznik akademicki*, Wyd. Kurpisz S.A., Poznań, 200 s.
- KRAKOWIAK B., 2000, Funkcja turystyczna parków narodowych w Karpatach Zachodnich, maszynopis pracy doktorskiej w Katedrze Geografii Miast i Turyzmu UŁ, Łódź.
- KRAKOWIAK B., SKRZYPCZYŃSKI M., WŁODARCZYK B., 2001, *Góry Świętokrzyskie i Sandomierz. Praktyczny przewodnik*, Pascal, Bielsko-Biała, 254 s.
- KRONENBERG M., JONAS W., MROZIAK P., SUDOWSKA A., BARA A., 2005, *500 zagadek turystyczno-krajoznawczych o Łodzi i regionie łódzkim*, Wydawnictwo Literackie, Łódź, 190 s.
- KRYSIK S., 2005, Problematyka turystyczno-krajoznawcza w pracach magisterskich wykonywanych w Katedrze Geografii Fizycznej UŁ w l. 1972–2006. Referat na seminarium naukowym nt. „Geograficzne metody oceny środowiska przyrodniczego dla potrzeb turystyki i rekreacji”, Łódź, 19 maja 2005 r., maszynopis, 12 s.
- KRZEMIŃSKI T. (red.), 1972, *Województwo łódzkie. Przewodnik*, Wyd. Sport i Turystyka, Warszawa, 488 s.
- LATOSIŃSKA J., 1998, *Przestrzeń urlopowo-wakacyjna pracowników wyższych uczelni Łodzi*, ser. „Szlakami Nauki” 27, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź, 159 s.
- LISZEWSKI S., 1981, Badania w zakresie geografii turystyki (w Uniwersytecie Łódzkim), [w:] *Problemy badawcze geografii turystyki w Polsce w latach 1970–1978, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego DCLII, Prace Geograficzne* 54, *Prace Instytutu Geograficznego UJ* 76, Kraków, s. 41–50.
- LISZEWSKI S., 1982, *Łódź i okolice. Przewodnik*, Sport i Turystyka, Warszawa, 164 s.
- LISZEWSKI S., 1987, Główne kierunki badań geograficznych nad turystyką w Polsce w ostatnim dziesięcioleciu, *Zeszyty Naukowe Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie* 54, s. 243–270.
- LISZEWSKI S. (red.), 1989, *Funkcja turystyczna Augustowa*, Instytut Turystyki, Warszawa, 125 s.
- LISZEWSKI S., 1990, L'enseignement dans le domaine du tourisme à l'Université de Łódź, *Acta Universitatis Lodzensis. Turyzm* 7, s. 15–25.
- LISZEWSKI S., 1991a, Geography of tourism in the University of Łódź, *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego MVII, Prace Geograficzne* 86, Kraków, s. 91–108.
- LISZEWSKI S., 1991b, Osadnictwo turystyczne, *Problemy Turystyki XIV/1–2*, s. 65–74.
- LISZEWSKI S., 1991c, Spała. Morfologia i funkcja miejscowości wypoczynkowej, *Turyzm* 1/2, s. 5–32.
- LISZEWSKI S., 1992, Geography of tourism in Poland, *Österreichische Osthefte Jahrgang* 34, Wien, 1, s. 39–44.
- LISZEWSKI S., 1993, Praktyki specjalizacyjne z geografii turystyki w Uniwersytecie Łódzkim, *Turyzm* 3/1, s. 62–70.
- LISZEWSKI S., 1995, Przestrzeń turystyczna, *Turyzm* 5/2, s. 87–103.
- LISZEWSKI S., BACZWAROW M., 1998, Istota i właściwości przestrzeni rekreacyjno-turystycznej, *Turyzm* 8/1, s. 39–67.

- LISZEWSKI S., 1999, Studia z geografii turystyki i hotelarstwa w Uniwersytecie Łódzkim. Założenia programowe i organizacja, *Turyzm* 9/2, s. 9-29.
- LISZEWSKI S. (red.), 2003a, *Możliwości i kierunki rozwoju turystyki w dolinie Odry*, Katedra Geografii Miast i Turyzmu UL, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź, 30-9 s.
- LISZEWSKI S., 2003b, Region turystyczny, *Turyzm* 13/1, s. 43-54.
- LISZEWSKI S., 2003c, Wkład geografii w rozwój turystyki w Polsce, [w:] G. Golembowski (red.), *Kierunki rozwoju badań naukowych w turystyce*, PWN, Warszawa, s. 111-121.
- LISZEWSKI S., 2005, Badania geograficzne nad turystykę w Polsce i na świecie, [w:] R. Winiarski, W. Alejski, *Turystyka w badaniach naukowych*, Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, Kraków-Rzeszów, s. 23-34.
- MAJCHER J., 2005, Geneza i rozwój przestrzeni turystycznej Górnosląskiego Zespołu Miejskiego, maszynopis pracy doktorskiej w Katedrze Geografii Miast i Turyzmu UL, Łódź.
- MAKOWSKA-ISKIERKA M., 2004, Przemiany funkcji turystyczno-wypoczynkowej. Przykład miasta-ogrodu Sokołniki, *Turyzm* 14/2, s. 25-40.
- MATCZAK A., 1982, Funkcja wypoczynkowa strefy podmiejskiej Łodzi, maszynopis pracy doktorskiej w Katedrze Geografii Miast i Turyzmu UL, Łódź.
- MATCZAK A., 1984, Próba wykorzystania analizy morfologicznej do określenia funkcji wypoczynkowej osiedli w strefie podmiejskiej Łodzi, *Problemy Turystyki* VII/2, s. 93-97.
- MATCZAK A., 1992, Model badań ruchu turystycznego. Studium metodologiczne, *Acta Universitatis Lodzianensis*, 237 s.
- MATCZAK A., 1993, Praktyki zawodowe na specjalizacji z geografii turystyki w Uniwersytecie Łódzkim, *Turyzm* 3/1, s. 75-79.
- MATCZAK A., 1998, Turystyczna baza noclegowa Łodzi i jej wykorzystanie w latach 1979-1997, *Turyzm* 8/2, s. 27-56.
- MATCZAK A. (red.), 2004, *Lokalizacja hoteli w krajowych metropoliach Europy Środkowowschodniej*, ser. „Szlakami Nauki” 33, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź, 129 s.
- MILEWSKA M., WŁODARCZYK B., 2005, *Hotelarstwo. Podstawowe wiadomości z zakresu hotelarstwa*. Cz. 1, Wyd. Wyższej Szkoły Turystyki i Hotelarstwa, Łódź.
- OLSZEWSKA B., 1989, Funkcja turystyczno-wypoczynkowa Mrągowa, *Acta Universitatis Lodzianensis*. *Turyzm* 5, s. 41-65.
- OLSZEWSKA B., 1991, Rola turystyki w życiu małego miasta na przykładzie Kazimierza Dolnego, *Acta Universitatis Lodzianensis*. *Folia Geographica* 14, s. 135-170.
- PIETRZAK J., 1994, Funkcja turystyczna zamku w Kórniku, *Turyzm* 4/1, s. 47-61.
- PISARSKA B., 1995, Percepcja Bagien Biebrzańskich jako obszaru turystycznego, maszynopis pracy doktorskiej na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych UW, Warszawa.
- PLUTA M., 1994, Funkcja turystyczna Zamku Królewskiego w Warszawie, *Turyzm* 4/2, s. 37-46.
- POTOCKA I., 2002, *Słownik geograficzno-turystyczny gminy Kórnik*, Instar-Geo, Kórnik, 127 s.
- Problemy badawcze geografii turystyki w Polsce w latach 1970-1978, 1981, *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego DCLII*, Prace Geograficzne 54, Kraków, 156 s.
- RODACKA M., 2001, Muzea biograficzne w Polsce w aspekcie ich rangi i atrakcyjności turystycznej, maszynopis pracy doktorskiej w Katedrze Geografii Miast i Turyzmu UL, Łódź.
- ROMER E., JURCZYŃSKI J., 1923, *Atlas krajoznawczy województwa łódzkiego*, Akcyjna Spółka Kartograficzna i Wydawnicza „Atlas”, Lwów.
- ROUBA R., 2005, Funkcja hotelarska pałaców, dworów oraz zamków w Polsce i jej wpływ na otoczenie, maszynopis pracy doktorskiej w Katedrze Geografii Miast i Turyzmu UL, Łódź.
- STASIAK A., 1999, Funkcja turystyczna skansenów w Polsce i ich rola w przekształcaniu miejscowości, maszynopis pracy doktorskiej w Katedrze Geografii Miast i Turyzmu UL, Łódź.
- STEJSKAŁ J., 1992, Podmiejskie rezydencje burżuazji łódzkiej i ich funkcje wypoczynkowe dawniej i obecnie, *Turyzm* 2/2, s. 25-44.
- Sześćdziesiąt lat geografii w Uniwersytecie Łódzkim (1945-2005)*, t. 2, 2005, Uniwersytet Łódzki, Wydział Nauk Geograficznych, Łódź, 573 s.
- SZKUP R., 2003, *Kształtowanie podmiejskiej przestrzeni wypoczynkowej. Przykład zachodniego sektora strefy podmiejskiej Łodzi*, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 200 s.
- TANAŚ S., 2004, Cmentarz jako przedmiot zainteresowań geografii turystyki, *Turyzm* 14/2, s. 71-87.
- Turyzm*, 1999, 9/2, 143 s.
- WARSZYŃSKA J., 1984, *Geography of tourism in Poland*, *GeoJournal* 9/1.
- WILUŚ R., 1988, Rozwój przestrzenny, morfologia i fizjonomia osiedla letniskowego Jastrzębia Góra, *Acta Universitatis Lodzianensis*. *Turyzm* 4, s. 97-125.
- WILUŚ R., 2003, XIX seminarium terenowe „Warsztaty badawcze z geografii turystyki”, Łódź 6-8 września 2002 r., *Turyzm* 13/1, s. 125-129.
- WILUŚ R., 1997, *Rozwój funkcji turystycznej w dolinie rzeki Warty na odcinku od Działoszyna do Uniejowa*, ser. „Szlakami Nauki” 24, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź, 215 s.
- WŁODARCZYK B., 1993, Funkcja turystyczna Świętokrzyskiego Parku Narodowego w świetle badań ruchu turystycznego, *Turyzm* 3/1, s. 5-29.
- WŁODARCZYK B., 1999, *Przemiany form aktywności turystycznej. Przykład krawędzi Wyżyny Łódzkiej*, ser. „Szlakami Nauki” 29, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź, 194 s.
- WŁODARCZYK B., 2003, Systemy, łańcuchy hotelowe oraz inne struktury funkcjonalno-organizacyjne w hotelarstwie – próba definicji, *Turystyka i Hotelarstwo* 3, s. 57-78.
- WOJCIECHOWSKA J., 1998, *Kolonizacja turystyczna terenów nadpilicznych*, ser. „Szlakami Nauki” 26, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź, 158 s.

Stanisław Liszewski

Uniwersytet Łódzki

Katedra Geografii Miast i Turyzmu

90-142 Łódź, ul. Kopcińskiego 31